

Tussenevaluatie Cultuurvisie gemeente Het Hogeland 2020-2023

‘Groots in kleinschaligheid’

Gemeente Het Hogeland

Leens,
September 2021

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Speerpunt 1. Overal cultuur voor iedereen	2
1.1 Wat willen we bereiken?.....	2
1.2 Wat hebben we bereikt?.....	2
1.3 Wat gaan we nog doen?.....	2
1.4 Ontwikkelingen per onderwerp	2
Speerpunt 2. Verbinding	4
2.1 Wat willen we bereiken?	4
2.2 Wat hebben we bereikt?.....	4
2.3 Wat gaan we nog doen?.....	4
2.4 Ontwikkelingen per onderwerp	5
Speerpunt 3. Vernieuwing	7
3.1 Wat willen we bereiken?.....	7
3.2 Wat hebben we bereikt?.....	7
3.3 Wat gaan we nog doen?.....	7
3.4 Ontwikkelingen per onderwerp	8
Speerpunt 4. Cultureel ondernemerschap, culturele profilering en citymarketing	8
4.1 Wat willen we bereiken?.....	8
4.2 Wat hebben we bereikt?.....	8
4.3 Wat gaan we nog doen?.....	8
4.4 Ontwikkelingen per onderwerp	8
COVID-19 crisis en de cultuursector	10
Bijlage 1. Overzicht actiepunten per speerpunt	11

Inleiding

In het voorjaar 2020 heeft de gemeenteraad *Cultuurvisie gemeente Het Hogeland 2020-2023 'Groots in kleinschaligheid'* vastgesteld. Met deze tussenevaluatie wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering aan deze visie.

Tijdens het vaststellen van de Cultuurvisie zaten we in de eerste lockdown als gevolg van de COVID-19 crisis. Deze crisis en haar maatregelen heeft gevolgen gehad voor de cultuursector en extra inzet geleverd van de cultuurambtenaren. De crisis heeft mede geleid tot vertragingen in de uitvoering van de actiepunten van de Cultuurvisie. De gevolgen van de COVID-19 crisis worden beschreven in een extra hoofdstuk over de COVID-19 crisis.

Ondanks de gevolgen van de COVID-19 crisis en haar maatregelen heeft de gemeente samen met de cultuursector van het Hogeland grote stappen gemaakt in het versterken en verbinden van de sector. Waar de cultuursector na de herindeling versnipperd was en elkaar onvoldoende kende, zien we steeds meer (kennis)uitwisseling en samenwerking tussen culturele organisaties en verenigingen. De één is hier verder in dan de ander. Ambtelijk blijven we aanjagen op de versterking en samenwerking. De ambtelijke werkwijze van aanjagen, organisaties en verenigingen uitdagen en begeleiden heeft ertoe geleid dat er mooie initiatieven en samenwerkingsverbanden zijn ontstaan. In deze tussenevaluatie zullen een aantal voorbeelden hiervan naar voren komen.

Per speerpunt wordt beschreven wat we willen bereiken, wat we bereikt hebben en wat we nog gaan doen. Vervolgens worden er verschillende onderwerpen binnen de cultuursector beschreven om concreet aan te geven wat de ontwikkelingen zijn van deze onderwerpen. Afsluitend volgt een hoofdstuk over de COVID-19 crisis. In de bijlage staat per benoemde actiepunt zoals beschreven per speerpunt in de Cultuurvisie schematisch wat we gedaan hebben en wat we nog gaan doen.

1. Speerpunt 1. Overal cultuur voor iedereen

1.1 Wat willen we bereiken?

Cultuur draagt bij aan de leefkwaliteit en identiteit van inwoners, van jong tot oud en met alle achtergronden en opleidingsniveaus. Cultuur kan zorgen voor verbinding binnen een groep en ook voor ontmoeting met 'de ander'. We willen met het (potentiële) publiek samen met culturele instellingen bouwen aan een inclusieve gemeente. Omdat cultuur een belangrijke voorliggende voorziening is, willen we de zichtbaarheid van cultuur en de mogelijkheid mee te doen aan cultuur stimuleren.

Er weet van hebben (marketing en communicatie), educatie, en kunnen (drempels) spelen hierbij een grote rol. Wij vinden het onze verantwoordelijkheid om de culturele sector, de door ons ondersteunde instellingen voorop, hierin een zetje te geven. Hen te bepalen bij de vraag wat het gemakkelijker maakt voor mensen om deel te nemen aan het culturele leven en hoe je dat kunt organiseren. Hen aan te zetten tot vraaggericht werken, behoefteonderzoek, meer en betere communicatie en het vergroten van de zichtbaarheid van hun activiteiten.

1.2 Wat hebben we bereikt?

Op het gebied van cultuureducatie zijn er grote stappen gezet met het opzetten van een sterke basis. Momenteel wordt er gewerkt aan een betere samenwerking tussen scholen en de verschillende cultuureducatieaanbieders. Het beschikbaar komen van Rijksmiddelen voor het wegwerken van de onderwijsachterstanden als gevolg van de coronamaatregelen, heeft ertoe geleid dat er vanuit de scholen meer vraag is naar cultuureducatie.

Het bereiken van verschillende doelgroepen en vraaggericht werken heeft de aandacht van de cultuursector. Vier studenten van de RUG hebben onderzoek gedaan naar de culturele betrokkenheid van jongvolwassenen in het Hogeland. Verschillende organisaties en verenigingen hebben deelgenomen aan dit onderzoek. De gemeente gaat de twee concrete aanbevelingen samen met het culturele veld oppakken. Een aantal organisaties zijn al bezig met projecten om jongeren actiever te betrekken. Zo is de Rijdende Popschool bezig met haar project DeClick, waar jongeren bij elkaar komen met eigen inbreng van ideeën voor leuke uitdagende activiteiten. De organisatie Kunstvloed heeft zelfs een werkgroep jongeren opgericht, die meewerken en hun eigen invulling geven aan het meerdaagse festival.

1.3 Wat gaan we nog doen?

Hoewel er al grote stappen zijn gemaakt om cultuur inclusiever te maken, zijn er ook nog stappen te maken. Zo heeft de cultuureducatie op middelbare scholen, en ook het netwerk Cultuureducatie VO scholen stilgelegen door de coronamaatregelen. Samen met steuninstelling K&C en de gemeente gaan we het netwerk de komende tijd nieuw leven in blazen.

Toegankelijkheid van cultuur, en dan met name fysieke, mentale en financiële drempels, is een onderwerp waar we op de langere termijn aandacht voor willen. Hiervoor moet er eerst een sterke basis zijn. Hier is de cultuursector nog volop mee bezig. Intern zijn de cultuurambtenaren aangehaakt bij de Transformatie Sociaal Domein. Bij de uitwerking hiervan krijgt de toegankelijkheid van cultuur zeker de aandacht. Juist om cultuur meer in te zetten als voorliggende voorziening.

1.4 Ontwikkelingen per onderwerp

Kunst- en Cultuurcentrum

Per 1 januari 2021 zijn de voormalige muziekscholen Hunsingo en Noordakkoord met theaterschool Wonderboom gefuseerd tot het Kunst- en Cultuurcentrum het Hogeland. Om te beginnen biedt het Kunst- en Cultuurcentrum de vertrouwde theater- en muzieklessen aan, zowel individueel als in de klas. In de toekomst breidt het centrum dit graag uit met andere kunstvormen zoals dans en beeldende kunst, in samenwerking met andere culturele aanbieders in Het Hogeland.

Kunst- en Cultuurcentrum heeft bij Toukomst het project 'Kultuurhoezen' ingediend. Een Kultuurhoes is markant en leegstaand pand dat, samen met inwoners van Groningen, wordt omgebouwd tot levendige plek voor vrijetijdsbesteding, ontmoeting en levenslang leren. Toukomst heeft financiële middelen toegekend om een 2-jarig pilot te draaien in het Hogeland. Momenteel onderzoeken de

initiatiefnemers samen met de gemeente de mogelijkheden om uitvoering te geven aan deze pilot. Na verwachting gaat de pilot eind 2021 van start.

Cultuureducatie

De coronamaatregelen - waaronder de tijdelijke sluiting van de scholen - hebben ertoe geleid dat cultuureducatie op scholen relatief weinig aandacht heeft gekregen. Ook zijn de Netwerken Cultuureducatie basisscholen en VO scholen niet doorgegaan. Aan de andere kant heeft de sluiting van de scholen tijdens de COVID-19 crisis en de onderwijsachterstanden die hierdoor zijn opgelopen, ook het belang van cultuureducatie onderstreept. Dat is te zien aan de recente ontwikkeling dat met name de basisscholen – onder andere door het ontvangen van extra middelen om de onderwijsachterstanden weg te werken – veel vraag hebben naar cultuureducatie.

De Cultuurcoach Onderwijs is net voor de zomer 2021 begonnen. Inmiddels heeft de cultuurcoach al veel scholen geholpen met hun vraag naar cultuureducatie. Dit heeft tevens geleid tot een nauwere samenwerking tussen scholen en cultuureducatieaanbieders. In het schooljaar 2021/2022 werken steuninstelling K&C, de cultuurcoach, de gemeente en de scholen samen om de cultuureducatie op de scholen te versterken en uit te breiden.

Lokale omroep Het Hogeland

Na de herindeling heeft de Lokale omroep Het Hogeland een licentie gekregen om 5 jaar de lokale omroep van de gemeente te zijn. De eerste 1,5 jaar heeft vooral in het teken gestaan van het oprichten van de omroep. Door wisseling van bestuursleden en organisatorische uitdagingen heeft deze opstartfase langer geduurd dan gepland. Inmiddels heeft de omroep een radiozender en worden de eerste programma's uitgezonden. Het programma van de lokale omroep richt zich op de bevrediging van de maatschappelijke behoeften die in de gemeente leven. Zo heeft de omroep de onthulling van het definitieve monument 'Levenslicht' en de afsluiting van 75 jaar Vrijheid gefilmd en uitgezonden. In september 2021 gaan de programma's yoga op de stoel, bewegen, rijden en gezond in het Hogeland van start.

De Bibliotheek op school

In 2020 hadden 22 van de 34 basisscholen een Bibliotheek op school. Om de bibliotheek van de toekomst in de gemeente het Hogeland verder door te ontwikkelen in de vier kernen - Uithuizen, Winsum, Bedum en Leens - is er gekozen om binnen de bestaande middelen de subsidie voor stenen en huisvesting gedeeltelijk om te buigen en in te zetten voor inhoudelijk bibliotheekwerk. Hierdoor kan ook de Bibliotheek op school uitgebreid worden. Eind 2021 hebben alle 34 basisscholen in de gemeente een Bibliotheek op school.

Streektaal en Meertmoand-Dialectmoand

Meertmoand is traditioneel Dialectmoand. Op 18 maart 2021 is er tijdens de gemeenteraadsvergadering aandacht geschonken aan de Groningse taal. Door de COVID-19 crisis zijn andere acties komen te vervallen. Voor de volgende jaren onderzoeken we de mate van interesse voor deze maand om te bepalen hoeveel aandacht en tijd we hier aan gaan besteden. We maken in het najaar 2021 een afspraak bij het Centrum Groninger Taal & Cultuur voor advies over hoe we meer aandacht kunnen schenken aan onze streektaal

Exposities gemeentehuis

In de gemeentehuizen Winsum en Leens bieden we aan kunstenaars uit de gemeente de mogelijkheid om gedurende 2 maanden hun kunstwerken te exposeren. Door de COVID-19 crisis is dit stil komen te liggen. Mede omdat de gemeentehuizen gesloten waren voor publiek. Zodra de mogelijkheden er zijn pakken we dit weer op.

2. Speerpunt 2. Verbinding

2.1 Wat willen we bereiken?

Het Hogeland is groots in kleinschaligheid. We hebben de ruimte, de infrastructuur, betrokken inwoners en een schat aan initiatieven en parels, maar we moeten zelf de parels aan de ketting rijgen en dat is de uitdaging. Het grootste gevaar van kleinschaligheid is versnippering, weinig tot geen samenwerking en verbinding, en niet van elkaar weten wat en wanneer de ander organiseert.

Ontmoeting is een onmisbare voedingsbodem voor cultuur. Het genereert energie en nieuwe ideeën. Partijen moeten elkaar kennen en tegenkomen om kansen te zien voor kruisbestuiving, samenwerking en innovatie. Daarom hecht de gemeente Het Hogeland in de Cultuurvisie zo aan het bevorderen van netwerkvorming en samenwerking. We zijn van mening dat de culturele spelers in het Hogeland samen met elkaar en met anderen programmatisch beter, innovatiever en aantrekkelijker kunnen opereren, meer publiek kunnen trekken en meer impact kunnen hebben. Ook zakelijk biedt samenwerking kansen, om te komen tot een efficiëntere inzet van mensen, middelen en voorzieningen. Zo kan meer gedaan worden met hetzelfde geld en zou het mogelijk moeten zijn om gezamenlijke voorzieningen te realiseren in dorpen, zodat cultuur dichterbij de mensen komt.

2.2 Wat hebben we bereikt?

Naar aanloop van het opstellen van de Cultuurvisie is al een start gemaakt met elkaar leren kennen. De Cultuurcafés die georganiseerd werden om input op te halen voor de Cultuurvisie, zorgde voor ontmoeting tussen verschillende culturele organisaties en verenigingen. Ook de digitale Cultuurcafés die de gemeente organiseerde tijdens de COVID-19 crisis werden goed bezocht. Daarnaast heeft de gemeente actief gestuurd op betere en meer samenwerking, en dit blijven we ook doen omdat we zien dat we hierdoor al veel bereikt hebben.

Met het opzetten van het Cultuurplatform Het Hogeland – een netwerkorganisatie voor en door het culturele veld – willen we verder werken aan de samenwerking binnen de cultuursector. De eerste resultaten en samenwerkingsverbanden zijn al zichtbaar. Zo hebben musea uit de gemeente Het Hogeland en het Westerkwartier de handen ineengeslagen voor een gezamenlijke landelijke promotie van de Waddemusea, hebben de orgelverenigingen zich verenigd in gezamenlijke orgelcommissies Het Hogeland, en zijn culturele ondernemers actief betrokken bij culturele organisaties om concreet samen te werken. De COVID-19 crisis en haar maatregelen heeft de cultuursector nogmaals bevestigd dat samenwerken, verbinden en ondernemerschap noodzakelijk is om overeind te blijven en elkaar versterkt. De cultuurcoaches die in de zomer 2021 van start zijn gegaan hebben tevens een grote rol in het verbinden van activiteiten en de spelers in het culturele veld. Daarnaast ook in de verbinding van de cultuursector met andere sectoren zoals onderwijs en het sociaal domein.

Ook zijn er initiatieven ontstaan om culturele voorzieningen samen te brengen. Zo zijn de eerste stappen naar de bibliotheek voor de toekomst gezet en wordt er momenteel onderzocht hoe we de pilot 'Kultuurhoes' kunnen opzetten in de gemeente, en zijn de cultuurambtenaren betrokken bij de centrumplannen van verschillende dorpen.

Intern bij de gemeente wordt integraal samengewerkt met de beleidsonderdelen Sport, Sociaal Domein, Recreatie & Toerisme en Ruimtelijke ordening. Zo zijn de cultuurambtenaren betrokken bij de Transformatie Sociaal Domein en verschillende NPG projecten zoals Ploegmuseum Wehe-den Hoorn, Vakland Het Hogeland en Tocamaheerd.

2.3 Wat gaan we nog doen?

Het Cultuurplatform Het Hogeland is voor de zomer 2021 officieel van start gegaan. Na de zomer hopen zij ook fysieke bijeenkomsten te kunnen organiseren. Met de oprichting van het Cultuurplatform wordt er gewerkt aan een bestendige netwerkorganisatie die zich richt op elkaar ontmoeten, kennisuitwisseling, samenwerken en versterken.

Met de 'Subsidieregeling versterking cultuursector gemeente Het Hogeland 2021-2022 als gevolg van de COVID-19 crisis' willen we niet alleen de cultuursector een boost geven na de COVID-19 crisis, maar ook organisaties en verenigingen aanmoedigen tot samenwerken. De eerste aanvragen zijn inmiddels ingediend. Het komende jaar zullen we meerdere organisaties en verenigingen ondersteunen die gezamenlijk projecten willen opzetten voor een sterkere cultuursector.

De samenwerking tussen de cultuursector met andere sectoren willen we graag uitbreiden en versterken. Echter, hiervoor moet de cultuursector eerst een sterke basis hebben. Hier zijn we samen met de cultuursector mee bezig (bijvoorbeeld bij cultuureducatie, Cultuurplatform, versterken na de COVID-19 crisis). Hoewel er al enige samenwerking is tussen verschillende sector – met name bij projecten – willen we in 2022 de samenwerking met organisaties en ondernemers uit andere sectoren versterken.

2.4 Ontwikkelingen per onderwerp

Cultuurplatform Het Hogeland

Een levendig en bruisend Hogeland, waar iedereen in de gelegenheid is om actief en passief deel te nemen aan het culturele leven en waar de verbindende en verrijkende waarde van cultuur bijdraagt aan het welzijn van de inwoners en de aantrekkelijkheid van de gemeente voor bedrijven en bezoekers. Dat is wat de initiatiefnemers van het Cultuurplatform Het Hogeland voor ogen staat. Het platform is onafhankelijk en signaleert, initieert, brengt vraag en aanbod bij elkaar en adviseert (gevraagd en ongevraagd) de gemeente, de inwoners en het kunstenveld. In de zomer 2021 zijn twee digitale bijeenkomsten voor de cultuursector georganiseerd. Na de zomer werken de initiatiefnemers verder aan de bouw van het Cultuurplatform en het organiseren van thematische bijeenkomsten voor en door het culturele veld.

Centrumplannen

De huisvesting van de bibliotheken in Uithuizen, Winsum en Bedum wordt meegenomen in de nog te ontwikkelen centrumplannen. Naast de mogelijkheid extra te besparen op huisvestingslasten willen we de bibliotheken een centrale plek geven in de dorpen zodat de bibliotheek het knooppunt wordt voor kennis, contact en cultuur. Een dynamische ontmoetingsplek waar altijd wat te doen is. Vanaf februari 2021 is er een tijdelijke werkgroep huisvesting bibliotheken geformeerd die hiervoor de mogelijkheden onderzoekt. De verwachting is dat hier meer bekendheid over is in het najaar van 2021.

Bibliotheekwerk

Om de bibliotheek van de toekomst in de gemeente het Hogeland verder door te ontwikkelen in de vier kernen is er gekozen om binnen de bestaande middelen de subsidie voor stenen en huisvesting gedeeltelijk om te buigen en in te zetten voor inhoudelijk bibliotheekwerk. In 2020 werden de huisvestingslasten voor de bibliotheek in Leens verlaagd door te verhuizen naar de hal van gemeentehuis Leens. Per 1 juli 2021 zijn de bibliotheken in Uithuizermeeden en Warffum gesloten. Beide dorpen houden een servicepunt voor het inleveren en ophalen van gereserveerde boeken. Met de besparing op de huisvestingslasten en de productenafname kunnen er meer diensten en producten afgenomen worden. Waaronder het programma de Bibliotheek op school (dBos). In 2021 hebben alle 34 basisscholen in de gemeente dBos. In de kernen Uithuizen, Winsum, Bedum en Leens is gestart met het opbouwen van een deel van de platformfunctie. Vanaf 2022 kan er verder toegewerkt worden naar vier brede maatschappelijke-educatieve bibliotheken in het Hogeland. In 2023 hebben de vier bibliotheken een volledige platformprogrammering.

HaFaBra

Er zijn 19 muziekverenigingen in het Hogeland. In 2020 heeft de HaFaBra contact gezocht met de gemeente om te praten over de toekomst van de HaFaBra. Naast een vooruitblik naar de toekomst waren er ook vragen over de subsidies voor de verenigingen. Inmiddels zijn de subsidieregelingen geharmoniseerd en hebben alle HaFaBra hierover een brief ontvangen. Omdat per 1 januari 2021 het Kunst- en Cultuurcentrum van start ging en we nog midden in coronamaatregelen zaten heeft de gemeente in februari 2021 een digitale interactieve bijeenkomst georganiseerd met de HaFaBra. HaFaBra heeft zichzelf gepresenteerd en er is een kennismaking geweest met de nieuwe directeur van het Kunst- en Cultuurcentrum. Daarna is gesproken over hoe de verenigingen na de COVID-19 crisis de toekomst zien. En er is gesproken over de samenwerking met het Kunst- en Cultuurcentrum. Er is afgesproken dat als het weer fysiek mogelijk is, we weer een bijeenkomst organiseren om verder van gedachten te wisselen over de toekomst van de HaFaBra in de het Hogeland.

Cultuurdorp 2021

Cultuurdorpen is een initiatief vanuit inwoners uit de gemeente het Hogeland, onder het mom van 'kleintje Culturele Hoofdstad'. De gemeente het Hogeland is in 2020 begonnen met het benoemen van twee cultuurdorpen. De twee cultuurdorpen krijgen een jaar lang extra aandacht voor hun culturele

activiteiten. Zij ontvangen van de gemeente een bedrag van €3.000 voor het verbinden van culturele activiteiten met elkaar, de promotie en het betrekken van bewoners bij deze activiteiten.

In 2020 waren Uithuizermeeden en Leens cultuurdorpen. Als gezamenlijke en verbindende activiteit is er een informatieboekje uitgebracht waarin alle partijen zich voorstellen en kort toelichten wat zij doen. Door de komst van corona zijn de vele activiteiten afgelast. Voor het jaar 2021 hebben Onderdendam en Adorp/Sauwerd/Wetsinge zich aangemeld. Echter door de COVID-19 crisis is besloten dit een jaar uit te stellen. De werkgroep Cultuurdorpen 2022 Onderdendam en Adorp/Sauwerd/Wetsinge pakt in het najaar de draad weer op voor de zover de COVID-19 crisis dit toelaat.

Cultuurcoaches

Gezien de beschikbare financiën voor de cultuurcoaches – o.a. door het tijdelijk stopzetten van de Rijksregeling Brede Regeling Combinatiefuncties – kan de gemeente minder FTE cultuurcoaches inzetten dan gewenst. Hierdoor is besloten om voor 2021 in te zetten op het versterken van de cultuureducatieve- en de culturele infrastructuur. De aanstelling van de cultuurcoaches is ondergebracht bij het Kunst- en Cultuurcentrum Het Hogeland. De cultuurcoaches voeren werkzaamheden uit voor het gehele culturele veld; niet voor het Kunst- en Cultuurcentrum an sich. Zowel de gemeente als het Kunst- en Cultuurcentrum spannen zich in om de cultuurcoaches zichtbaar en bereikbaar te maken en te houden voor de inwoners en organisaties van Het Hogeland, en voor het onderwijs en het culturele veld in het bijzonder. Zij doen dit bijvoorbeeld middels vermelding op hun websites, in nieuwsbrieven en persberichten.

De cultuurcoaches zijn er voor culturele organisaties en scholen, en kunnen hun wegwijs maken, verbinden met andere cultuurmakers, ondersteunen bij ideeën en plannen, meedenken, uitleg geven over een subsidieaanvraag doen etc.

3. Speerpunt 3. Vernieuwing

3.1 Wat willen we bereiken?

Ruimte bieden aan vernieuwing blijft van groot belang voor het voortbestaan van een sterke infrastructuur. De cultuuraanbieders en -makers zijn bij uitstek in staat om nieuwe initiatieven te ontplooiën en nieuwe verbindingen aan te gaan. Innovatie is van belang om de cultuursector te laten aansluiten bij en/of bij te dragen aan ontwikkelingen in de samenleving.

Het is daarbij essentieel ruimte te bieden om uit te vinden wat werkt en wat niet. De gemeente wil dan ook de ruimte bieden om vanuit een sterke basis te vernieuwen met ruimte voor experiment. De creatieve sector draagt bij aan het vestigingsklimaat en de uitstraling van de gemeente. Een goede samenwerking tussen cultureel ondernemers, kennisinstellingen en culturele instellingen is hiervoor essentieel.

3.2 Wat hebben we bereikt?

Kernwoorden van vernieuwing en innovatie zijn onderlinge samenwerking en verbinding tussen sector en samenleving. Hierboven zijn de recente ontwikkelingen hierover al geschetst. Hoewel we over het algemeen zeggen: eerst de basis op orde, dan verder werken aan de toekomst, is er al volop gewerkt aan vernieuwing en innovatie. Door ook bij de subsidieaanvragen te toetsen op vernieuwing, stimuleren we de cultuursector zich door te blijven ontwikkelen.

Zo transformeert de bibliotheek zich van boekenplank naar informatiebank, van encyclopedie naar digitale wegwijzer en van aanbod- naar vraaggericht. Het takenpakket verbreedt en de maatschappelijke rol neemt toe: ondersteuning verlenen aan het onderwijs, actiever acteren in het bevorderen van leesvaardigheid, mediawijsheid en praktische ICT-vaardigheden en het bestrijden van laaggeletterdheid. De fusie van het Kunst- en Cultuurcentrum biedt kansen voor vernieuwing: een flexibelere opererende organisatie die kunsteducatie aanbiedt waarin disciplines, competenties en ambities elkaar versterken. Musea zijn bezig met een moderniseringsslag om een groter publieksbereik te krijgen.

Daarnaast zien we verschillende culturele organisaties terug in de NPG projecten. Zo is Vakland Het Hogeland in contact met de cultuursector om te onderzoeken welke kansen en mogelijkheden er liggen, zoals het opleiden van mensen in ambachtvakken voor erfgoed.

Ook hebben we volop ingezet om de musea te laten vernieuwen. Niet alleen in het bereiken van grotere doelgroepen, maar ook de inhoudelijke collectie op een vernieuwende manier te tonen. De ambtelijke inzet hiervoor heeft zijn vruchten afgeworpen. De komende periode blijven we de musea hierin begeleiden en faciliteren.

3.3 Wat gaan we nog doen?

Vernieuwing en innovatie is geen statisch proces en kent geen duidelijk begin en eind. We blijven de komende jaren aansturen op vernieuwing, modernisering en innovatie. Dit doen we vooral door aan te jagen, mee te denken en te stimuleren. Zo zijn we onder andere betrokken bij verschillende NPG projecten, zijn we met de musea in gesprek over plannen voor modernisering van de musea en blijven we vernieuwende initiatieven ondersteunen. Ook het Cultuurplatform Het Hogeland speelt hierbij een belangrijke rol, en dan met name bij cultureel ondernemerschap en professionalisering.

3.4 Ontwikkelingen per onderwerp

Culturele stimuleringsprijs

In het voorjaar van 2020 hebben we, ondanks de COVID-19 crisis, toch de Culturele Stimuleringsprijs uitgezet. Dit op aanbeveling uit het culturele veld om juist in deze periode het culturele veld een hart onder de riem te steken. En met de gedachte dat het 'normale' leven in het najaar van 2021 er weer zou zijn was dit een extra reden om de prijs wel uit te zetten. Maar ook in het najaar was het door de corona crisis niet mogelijk de prijsuitreiking bij een bestaande activiteit aan te laten sluiten. Via een live beeld verbinding is uiteindelijk de uitslag bekend gemaakt. De gouden prijs was voor KunstKerk Warffum. De zilveren prijs voor st. Monnikenwerk en de bronzen prijs ging naar Wongema. Landgoed Verhildersum en festival Ulrum kregen een eervolle vermelding. Omdat er geen einde in zicht was van

coronamaatregelen is de culturele stimuleringsprijs in 2021 niet uitgezet. We hopen in 2022 de prijs weer uit te mogen reiken.

Musea

Verschillende musea hebben plannen gemaakt om aantrekkelijker te worden voor een breder publiek: Verhildersum is bezig met de realisatie van een natuurbeleeftuin en het herinrichten van de dierenwilde. Visserijmuseum Zoutkamp heeft haar website vernieuwd en aantrekkelijker gemaakt voor een breder publiek. Openluchtmuseum het Hoogeland heeft plannen gemaakt voor een volledige herinrichting van het museum waardoor het museum gemoderniseerd en interactief voor jonge doelgroepen wordt. Menkemaborg gaat de samenwerking aan met Stichting Tocamaheerd wat kansen biedt voor uitbreiding van activiteiten van het museum. Ook hebben de musea elkaar gevonden in de samenwerking met elkaar. Zo is in de zomer 2021 gestart met een gezamenlijke landelijk promotiecampagne Waddensemusea.

Subsidieregeling versterking cultuursector gemeente Het Hogeland 2021-2022 als gevolg van de COVID-19 crisis

Om de cultuursector een boost te geven na de COVID-19 crisis en te versterken, is er een regeling opengesteld voor de cultuursector. Inmiddels zijn er verschillende projecten gefinancierd en zijn er organisaties bezig om plannen op te stellen. Met deze regeling en de extra voorwaarde dat de subsidie aangevraagd kan worden door (tijdelijke) samenwerkingsverbanden, willen we vernieuwing en versterking te stimuleren. Met de aanvragen die al gehonoreerd en die in de maak zijn, is al te zien dat deze versterkingsregeling als een katalysator werkt om te versterken en te vernieuwen.

4. Speerpunt 4. Cultureel ondernemerschap, culturele profilering en citymarketing

4.1 Wat willen we bereiken?

Over de hele linie neemt de overheid minder taken op zich en neemt het beroep op de eigen kracht en verantwoordelijkheid van de samenleving toe. Ook van culturele instellingen wordt in toenemende mate verwacht dat ze zelf hun draagvlak organiseren bij het bedrijfsleven (sponsoring) en bij de bevolking (hogere eigen bijdragen, meer vrijwilligerswerk).

Het vertrouwen in eigen kracht ligt aan de basis van deze cultuurvisie. Dat vraagt om verschillende vormen van cultureel ondernemerschap. Culturele spelers moeten ondernemender opereren en ondernemers moeten meer brood gaan zien in cultuur. We zien bijvoorbeeld grote kansen voor koppelingen met recreatie en toerisme. Cultuur en bedrijfsleven kunnen elkaar tot wederzijds nut zijn. Dit vergt dat ze elkaar kennen, kunnen vinden, elkaar begrijpen en kunnen samenwerken.

4.2 Wat hebben we bereikt?

Door in te zetten om meer samenwerking, verbinden en versterking, willen we ook cultureel ondernemerschap en profilering bewerkstelligen. Verschillende organisaties en verenigingen zijn bezig hun organisatie te versterken. Zo is het Kinderboekenhuis Winsum bezig met een professionaliseringsslag, zijn de musea samen gaan werken aan een gezamenlijke promotie, zijn cultureel ondernemers aangehaakt bij het Cultuurplatform Het Hogeland en gaan ook de orgelcommissies in het Hogeland samenwerken aan een gezamenlijke promotie en concertagenda.

We zijn betrokken bij een aantal initiatieven om het verhaal van de geschiedenis en betekenis van (erfgoed)locaties vertellen in de openbare ruimte. Zo denken we mee met het behouden van de Ploegkunstwerken op basisscholen die vernieuwd worden, zijn we betrokken bij dorpsinitiatieven om de dorpen aantrekkelijker te maken met kunst, en zijn we betrokken bij de kunstwerken op de rotondes langs de N361.

4.3 Wat gaan we nog doen?

Het opzetten van het Cultuurplatform Het Hogeland is een eerste stap te werken aan versterken van onder andere cultureel ondernemerschap. Samen met het Cultuurplatform willen we in het najaar 2021 onderzoeken wat de cultuursector nodig heeft op gebied van cultureel ondernemerschap en profilering. De COVID-19 crisis heeft de noodzaak hiervan extra benadrukt. Daarom willen we hierin concrete stappen zetten. Ook omdat de uitwerking van dit speerpunt door de COVID-19 crisis grotendeels stil is komen te liggen en we eerst gefocust hebben op samenwerking en versterking, willen we hier de komende periode meer aandacht aan besteden. Dit doen we onder andere door de mogelijkheden en wensen te onderzoeken en de samenwerking te zoeken met Promotie Waddenland. Ook onderzoeken we in het najaar 2021 de mogelijkheden om bijeenkomsten te organiseren via het Cultuurplatform over fondsenwerving en ondernemerschap.

4.4 Ontwikkelingen per onderwerp

Kunstcollectie

De gemeente wil na de herindeling graag een overzichtelijke lijst van alle kunststukken. Wat hebben we eigenlijk allemaal staan, hoe staat het erbij en wat moeten we ermee doen? Op de zolders van de vier gemeentehuizen liggen vele BKR kunststukken waar we op dit moment niets mee doen. Tijd om op te ruimen en op te schonen. We gaan een inventarislijst van alle kunstwerken maken. Ook van de kunstwerken die nu hangen, staan of liggen in de gemeentehuizen. Najaar 2021 ligt er een plan van aanpak. Het streven is dat de inventarisatie voor de zomer van 2022 afgerond is. Daarna wordt de raad hierover geïnformeerd.

Buitenkunst inventariseren en opschonen.

Ook de buitenkunst moet worden geïnventariseerd. Wat is er, van wie is het en waar staat het? In juli is een start gemaakt met de inventarisatie. In november 2021 willen we de raad hierover informeren. Daarnaast blijven we betrokken met nieuwe initiatieven op het gebied van ruimtelijke invulling en het aantrekkelijk en leefbaar maken van de gemeente.

5. COVID-19 crisis en de cultuursector

De maatregelen die de landelijke overheid heeft genomen als gevolg van de COVID-19 crisis hebben gevolgen voor de cultuursector in Het Hogeland. Veel culturele organisaties en amateurkunstverenigingen hebben hun deuren moeten sluiten en konden/kunnen geen activiteiten organiseren, waardoor ze nu de opbrengsten van de activiteiten en consumpties mis lopen.

Gedurende de coronacrisis heeft de gemeente nauw contact gehad met de culturele sector. Zo zijn er digitale cultuurcafés georganiseerd en informeert de gemeente de culturele sector regelmatig over regelingen en maatregelen. Daarnaast is er verschillende keren maatwerk verricht door mee te denken naar wat wel mogelijk is en zijn organisaties in acute financiële problemen geholpen.

Mede door de kleinschaligheid van activiteiten hebben culturele organisaties ondanks de coronamaatregelen activiteiten kunnen organiseren. Dit heeft er grotendeels voor gezorgd dat de financiële problemen bij de culturele organisaties en verenigingen beperkt gebleven is. Ondanks dat hebben culturele organisaties en verenigingen hun reserves moeten aanspreken. Hierop heeft de gemeenteraad in het voorjaar 2021 besloten €100.000 beschikbaar te stellen voor financiële ondersteuning van culturele organisaties en amateurkunstverenigingen voor het jaar 2020. Het doel van de regeling is tegemoet komen in het exploitatietekort die culturele – en amateurkunstorganisaties lijden als gevolg van coronamaatregelen over het jaar 2020. Inmiddels is er in totaal € 54.173,00 aan subsidie verleend vanuit deze regeling (peildatum september 2021). Voor het jaar 2021 wil de gemeente eenzelfde regeling openstellen. Omdat de 2^e lockdown een langere periode besloeg dan de 1^e, is de verwachting dat organisaties en verenigingen over het jaar 2021 meer verliezen geleden hebben dan over 2020. De middelen voor de lokale cultuur sector die het Rijk verstrekt heeft in 2021 (€108.435) willen we hier voor inzetten.

Om de culturele sector na de coronacrisis een impuls te geven en te versterken, heeft de gemeenteraad in de zomer 2021 €161.000 beschikbaar gesteld. Momenteel (peildatum september 2021) is er vanuit deze Regeling Versterking Cultuursector €70.400,00 gefinancierd. Deze regeling loopt nog tot 1 januari 2023.

Regeling	Beschikbaar bedrag	Uitgegeven (sept. 2021)	Verwachtingen
Compensatieregeling 2020	100.000	54.173	- Er wordt nog een grote aanvraag verwacht - Restant wordt overgeheveld naar versterkingsregeling
Versterkingsregeling 2021-2022	161.000	70.400	- Verwachting is dat het gehele bedrag wordt uitgegeven - Regeling loopt tot jan. 2023
Compensatieregeling 2021	108.435*		- Vanwege langere lockdown periode in 2021, worden er meer en grotere aanvragen verwacht dan in 2020 - Provincie heeft in 2020 instellingen waar zij een subsidierelatie mee hebben gecompenseerd en 50% compensatie verleend aan 2 organisaties. Provincie onderzoekt momenteel de mogelijkheden om dit jaar de alleen door hen gesubsidieerde instellingen te compenseren (de 3 grotere musea in onze gemeente)

* Dit bedrag moet nog beschikbaar worden gesteld door de gemeenteraad

Bijlage 1. Overzicht actiepunten Cultuurvisie

Speerpunt 1. Overal cultuur voor iedereen

Benoemde actiepunten in Cultuurvisie	Wat hebben we gedaan?	Wat gaan we nog doen?
Slechten we financiële, fysieke en mentale drempels door middel van het Jeugdfonds Sport & Cultuur, het Taalhuis, maatjesprojecten, de Bibliotheek op School en de inzet van de netwerken Cultuureducatie	<ul style="list-style-type: none"> - Netwerken Cultuureducatie: andere vorm van inhoudelijke bijeenkomsten met aandacht voor lokale cultuureducatie-aanbieders - Productencatalogus Bibliotheek: dBos, maatjesprojecten, Taalhuis - Aandacht voor Jeugdfonds Sport & Cultuur op media en via culturele organisaties 	<ul style="list-style-type: none"> - Netwerk Cultuureducatie VO scholen voortzetten (door COVID-19 crisis is dit stil komen te liggen) - Meer samenwerken met Sociaal Domein. O.a. door betrokken te zijn bij Transformatie Sociaal Domein
Werken de culturele partijen vraaggerichter en kennen zij de behoeften van hun doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> - Meewegen in subsidiebeoordeling - Onderzoek RUG naar cultuurparticipatie jongeren in het Hogeland - Meer samenwerking tussen partijen over bereiken doelgroep - Musea: herinrichting om aantrekkelijker te worden voor groter publiek 	<ul style="list-style-type: none"> - Musea ondersteunen om meer gezinnen te trekken - Samen met Cultuurplatform Het Hogeland uitvoering geven aan aanbevelingen onderzoek RUG
Is cultuur meer zichtbaar in de dorpen en in de openbare ruimte en maakt het vaker onderdeel uit van andersoortige evenementen en initiatieven	<ul style="list-style-type: none"> - Zichtbaarder door beter gebruik media en betere samenwerking Promotie Waddenland - Dorpsbudgetten hebben ook bijdrage geleverd aan culturele activiteiten en kunst in de dorpen 	<ul style="list-style-type: none"> - Cultuurdorpen van start in 2022 (door COVID-19 crisis niet doorgegaan in 2021)
Bevorderen en stimuleren we cross-overs vanuit cultuur met onderwijs, welzijn, zorg, recreatie, innovatie en/of economie	<ul style="list-style-type: none"> - Intern: overleggen tussen verschillende teams. Aansluiting bij transformatie sociaal domein en Centrumplannen - Extern: NPG/Toukomst hebben geleid tot concrete initiatieven - Subsidieren van projecten met cross-overs 	<ul style="list-style-type: none"> - Ondersteunen van NPG projecten/Toukomst - Samen met Cultuurplatform Het Hogeland onderzoeken hoe cultuur meer domein-overstijgend kan worden
Onderzoeken we samen met het Platform Cultuur het Hogeland en de toeristische organisatie de mogelijkheden van een centraal (digitaal) informatiepunt voor het lokale culturele leven, welke bijdraagt aan de toegankelijkheid van cultuur voor iedereen	<ul style="list-style-type: none"> - Cultuurplatform Het Hogeland in juni eerste bijeenkomst gehad. Promotie Waddenland is ook net opgericht. Eerst basis goed hebben, dan mogelijkheden bestuderen 	<ul style="list-style-type: none"> - Provinciaal is KultuurCentrale het digitale informatiepunt; website is in zomer 2021 online gegaan
Versterken we de afstemming ten behoeve van	<ul style="list-style-type: none"> - Fusie muziekschool 	<ul style="list-style-type: none"> - Samen met Onderwijs en sport mogelijkheden

cultuureducatie vanuit verschillende aanbieders en zetten we in op een doorlopende leerlijn (verbinding binnenschoolse met buitenschoolse cultuurparticipatie)	- Coronamiddelen onderwijsachterstanden heeft ertoe geleid dat meer scholen vragen om cultuureducatie	onderzoeken voor inzet gelden NPO voor kinderopvang en kwetsbare kinderen
Zorgen we met de cultuur sector, provincie en het onderwijsveld voor versterking en thematische verdieping van het cultuureducatie-aanbod. Voornamelijk op basisscholen en middelbare scholen		- Door de coronamiddelen voor het onderwijs om onderwijsachterstanden weg te werken, is er meer vraag naar cultuureducatie op de scholen. Dit heeft het komende jaar onze aandacht en hiermee kunnen we ook de cultuureducatie versterken - Door COVID-19 crisis zijn er minder overleggen geweest met het onderwijs. Wordt na de zomer 2021 weer opgepakt
Zetten we cultuurcoaches in voor de bevordering van cultuurparticipatie en het versterken en ondersteunen van de cultuureducatie op de basis- en middelbare scholen. De cultuurcoaches verstevigen het lokale culturele netwerk, en zorgen voor het maken van verbindingen met andere domeinen. De cultuurcoaches zijn de schakel tussen potentiële deelnemers en organisaties, publieksgroepen en aanbieders	- Cultuurcoach Onderwijs (0,4 FTE) is in de zomer 2021 gestart. Richt zich dit jaar voornamelijk op versterken cultuureducatie op basis- en middelbare scholen	- Eind 2021 vindt er een evaluatie plaats van de werkzaamheden van de Cultuurcoach Onderwijs en zijn aanbevelingen worden meegenomen voor het jaar 2022. Eventuele uitbreiding van focus naar cultuurparticipatie buitenschools.
Onderzoeken we samen met de scholen en het Centrum Groninger Taal & Cultuur (CGTC) hoe we meer aandacht kunnen schenken voor onze streektaal. CGTC wil zich de komende jaren meer richten op het onderwijs en op het ontwikkelen van Gronings lesmateriaal en lespakketten voor leerkrachten;		- We maken in het najaar 2021 een afspraak bij het Centrum Groninger Taal & Cultuur voor advies over hoe we meer aandacht kunnen schenken aan onze streektaal
Geven we aandacht aan onze streektaal door onder andere mee te doen aan Meertmoand-Dialectmoand;	- Op 18 maart 2021 is er tijdens de gemeenteraadsvergadering aandacht geschonken aan de Groningse taal. Door de coronacrisis zijn andere acties komen te vervallen	- Najaar 2021 onderzoeken we de mate van interesse voor deze maand om te bepalen hoeveel aandacht en tijd we hier aan gaan besteden
Streven we ernaar de Bibliotheek op School uit te breiden naar alle basisscholen in onze gemeente;	- In 2021 hebben alle 34 basisscholen in de gemeente dBos	
Bieden we een podium voor kunstenaars om hun kunst te exposeren in onze gemeentehuizen.	- In gemeentehuizen Winsum en Leens bieden we aan kunstenaars de mogelijkheid om gedurende 2 maanden hun kunstwerken te exposeren. Door de COVID-19 crisis is dit stil komen te liggen	- Na de zomer 2021 worden er weer nieuwe exposities ingepland

Speerpunt 2. Verbinding

Benoemde actiepunten in Cultuurvisie	Wat hebben we gedaan?	Wat gaan we nog doen?
Versterken we de recent tot stand gekomen samenwerkingen en netwerken, waaronder het Platform Cultuur het Hogeland	<ul style="list-style-type: none"> - Samen met Kultuurloket (voorheen VRIJDAG) een kerngroep Cultuurplatform Het Hogeland opgezet - Bijeenkomsten van de kerngroep begeleidt - Aangesloten bij vergaderingen platform 	<ul style="list-style-type: none"> - Nauw samenwerken met het Cultuurplatform Het Hogeland met bepaalde thema's. Ook input ophalen en informatie leveren
Geven we de opdracht aan de provinciale steuninstelling voor amateurkunst VRIJDAG gesprekken met muziekverenigingen over het eventuele oprichten van een federatie en over samenwerken tussen muziekverenigingen kunnen ondersteunen	<ul style="list-style-type: none"> - In februari 2021 een digitale interactieve bijeenkomst georganiseerd met de HaFaBra. Gesproken over harmonisatie subsidies, Kunst- en Cultuurcentrum, toekomst na COVID-19 crisis 	<ul style="list-style-type: none"> - Er is afgesproken dat als het weer fysiek mogelijk is, de gemeente samen met Kultuurloket een bijeenkomst organiseert om verder van gedachten te wisselen over de toekomst van de HaFaBra in de het Hogeland
Onderzoeken we samen met de sector welke vormen van samenwerken en ontmoeten zinvol kunnen zijn in aanvulling op de bestaande netwerken: culturele (thema)cafés en/of cultuurmarkten of wellicht andere vormen, waarbij de betrokkenheid van jongeren en de status van de overlegvorm in alle gevallen belangrijke aandachtspunten zijn	<ul style="list-style-type: none"> - Het Cultuurplatform Het Hogeland heeft inmiddels 2 digitale bijeenkomsten georganiseerd - De gemeente heeft tijdens de Covid-19-crisis maandelijks cultuurcafés georganiseerd voor de cultuursector 	<ul style="list-style-type: none"> - Na de zomer 2021 hoop het Cultuurplatform Het Hogeland fysieke bijeenkomsten te organiseren met thematische verdiepingen
Zoeken we naar zinvolle vormen van ontmoeting tussen de sector en andere partijen ten behoeve van cross-overs en cultureel ondernemerschap	<ul style="list-style-type: none"> - Omdat eerst de basis goed moet zijn, is dit punt opgeschoven 	<ul style="list-style-type: none"> - Samen met het Cultuurplatform Het Hogeland de mogelijkheden en wensen onderzoeken
Vanaf 2020 mogen twee dorpen in de gemeente zich een jaar lang 'Cultuurdorp' noemen. Dit vergt samenwerking en participatie tussen de inwoners en haar verenigingen en organisaties én tussen deze twee dorpen. Dit kan het dorpsgevoel en binding met elkaar versterken. Tevens zorgt dit initiatief voor extra (media) aandacht en zichtbaarheid voor de dorpen	<ul style="list-style-type: none"> - In 2020 waren Uithuizermeeden en Leens cultuurdorpen. Als gezamenlijke en verbindende activiteit is er een informatieboekje uitgebracht waarin alle partijen zich voorstellen en kort toelichten wat zij doen. Door de COVID-19 crisis zijn de vele activiteiten afgelast. - Voor 2021 jaar hebben Onderdendam en Adorp/Sauwerd/Wetsinge zich aangemeld. Echter 	<ul style="list-style-type: none"> - De werkgroep Cultuurdorpen 2022 Onderdendam en Adorp/Sauwerd/Wetsinge pakt in het najaar de draad weer op voor de zover de corona situatie dit toelaat.

	door de COVID-19 crisis is besloten dit een jaar uit te stellen	
Zetten we cultuurcoaches in een makelaarsfunctie; die activiteiten, initiatieven en ideeën met elkaar verbindt	- De cultuurcoach participatie & amateurkunst (0,4 FTE) is in de zomer 2021 van start gegaan	- Eind 2021 komt de cultuurcoach met aanbevelingen voor de concrete rolinvulling van deze functie met input van de cultuursector
Zetten we in op de doorontwikkeling van de 'maatschappelijke' bibliotheek waarin wordt ingezet op het vergroten van de platform- en netwerkfunctie van de bibliotheek	- In de kernen Uithuizen, Winsum, Bedum en Leens is gestart met het opbouwen van een deel van de platformfunctie	- Vanaf 2022 kan er verder toegewerkt worden naar vier brede maatschappelijke-educatieve bibliotheken in het Hogeland. In 2023 hebben de vier bibliotheken een volledige platformprogrammering.
Onderzoeken we mogelijkheden om de huisvestingskosten van bibliotheken fors te verlagen en hiermee meer middelen vrij te maken voor inhoudelijke dienstverlening. Dit doen we onder andere door de huisvesting van de bibliotheken mee te nemen in de centrumplannen om zoveel mogelijk multifunctionele huisvesting te realiseren met andere sociaal-maatschappelijk culturele partijen	- In 2020 werden de huisvestingslasten voor de bibliotheek in Leens verlaagd door te verhuizen naar de hal van gemeentehuis Leens. Per 1 juli 2021 zijn de bibliotheken in Uithuizermeeden en Warffum gesloten. Beide dorpen houden een servicepunt voor het inleveren en ophalen van gereserveerde boeken. Met de besparing op de huisvestingslasten en de productenafname kunnen er meer diensten en producten afgenomen worden	

Speerpunt 3. Vernieuwing

Benoemde actiepunten in Cultuurvisie	Wat hebben we gedaan?	Wat gaan we nog doen?
Stimuleren we vernieuwende initiatieven die bijdragen aan het verder brengen van speerpunten uit deze cultuurvisie	- In de subsidieverordening is opgenomen dat voor cultuursubsidies het project/de activiteit moet voldoen aan minstens één van de vier speerpunten uit de Cultuurvisie	
Dagen we door de instelling van de Culturele Stimuleringsprijs gemeente Het Hogeland sector en samenleving jaarlijks uit om met nieuwe ideeën en initiatieven te komen	- In het voorjaar van 2020 hebben we, ondanks de eerste lockdown, toch de Culturele Stimuleringsprijs uitgezet. Dit op aanbeveling uit het culturele veld om juist in deze periode een hart onder de riem te steken aan het culturele veld. Via een live beeld verbinding is uiteindelijk de uitslag bekend gemaakt.	- Omdat er geen einde in zicht was van coronamaatregelen is de culturele stimuleringsprijs in 2021 niet uitgezet. We hopen in 2022 de prijs weer uit te mogen reiken.
Blijft innovatie op de culturele agenda door het aan de orde te stellen tijdens gesprekken en bijeenkomsten met de sector	- De COVID-19 crisis heeft de cultuursector doen bevestigen dat samenwerken, verbinden, cultureel profilering en ondernemerschap noodzakelijk is om overeind te blijven. Innovatie maakt hier een groot onderdeel vanuit. Met de gemeentelijke regeling 'Subsidieregeling versterking cultuursector gemeente Het Hogeland' wil de gemeente de cultuursector stimuleren innovatieve projecten en activiteiten te ontwikkelen	
Willen we stappen zetten om meer samenwerking en 'ontschotting' te realiseren voor de combinatie van cultuur met andere beleidsdomeinen zoals ruimtelijke ontwikkeling, economie, duurzaamheid en het sociaal domein	- Omdat eerst de basis goed moet zijn, is dit punt opgeschoven - Ambtelijk wordt er nauw samengewerkt met andere teams zoals Erfgoed, Recreatie & Toerisme, centrumplannen en het Sociaal Domein	- Samen met het Cultuurplatform Het Hogeland de mogelijkheden en wensen onderzoeken
Faciliteren we ontmoeting en debat en zorgen voor korte lijnen tussen cultuur en economisch		- Samen met het Cultuurplatform Het Hogeland de mogelijkheden en wensen onderzoeken
Zetten we cultuurcoaches in om ontmoeting en kennisuitwisseling te bevorderen. Daarnaast zullen de cultuurcoaches initiatiefnemers ondersteunen om initiatieven met elkaar te verbinden en/of te versterken	- De cultuurcoach participatie & amateurkunst (0,4 FTE) is in de zomer 2021 van start gegaan	- Eind 2021 komt de cultuurcoach met aanbevelingen voor de concrete rolinvulling van deze functie met input van de cultuursector

Speerpunt 4. Cultureel ondernemerschap, culturele profilering en citymarketing

Benoemde actiepunten in Cultuurvisie	Wat hebben we gedaan?	Wat gaan we nog doen?
Versterken we het ondernemerschap door netwerken te ondersteunen, zoals het Platform Cultuur het Hogeland	- Het Cultuurplatform Het Hogeland is in de zomer 2021 officieel van start gegaan. Cultureel ondernemerschap zal de aandacht krijgen van het platform	
Faciliteren we kennis uitwisseling, trainingen, workshops en cursussen voor culturele organisaties in samenwerking met initiatieven en de toeristische en economische sector		- Zodra het Cultuurplatform de basis heeft, zal er onderzocht worden wat de wensen en mogelijkheden zijn
Stimuleren we het Platform Cultuur het Hogeland nauw samen te werken met de toeristische organisatie van het Hogeland	- Cultuurplatform Het Hogeland in juni eerste bijeenkomst gehad. Promotie Waddenland is ook net opgericht. Eerst basis goed hebben, dan mogelijkheden bestuderen	- Mogelijkheden onderzoeken tot een samenwerking tussen Cultuurplatform Het Hogeland en Promotie Waddenland
Ondersteunen we de cultuursector bij het realiseren van een efficiënte en effectieve oplossing voor de gezamenlijke communicatie over het culturele aanbod		- Mogelijkheden onderzoeken tot een samenwerking tussen Cultuurplatform Het Hogeland en Promotie Waddenland voor een centraal informatiepunt - Provinciaal is KultuurCentrale het digitale informatiepunt; website is in zomer 2021 online gegaan
Ondersteunen we de (deskundigheidsbevordering ten aanzien van) fondsenwerving	- Regelmatig geven we advies aan organisatoren en kijken we mee naar andere fondsen - De cultuurcoaches hebben ook als taak te ondersteunen met fondsenwerving/subsidie aanvragen	- Het Cultuurplatform Het Hogeland is voornemens een bijeenkomst te organiseren voor de cultuursector over fondsenwerving
Benoemen, versterken en promoten we het culturele profiel en verhaal van het Hogeland samen met erfgoed en recreatie en toerisme, en alle betrokken partijen	- Ambtelijk is er 3-wekelijks overleg tussen Cultuur, Erfgoed en R&T. Hier worden o.a. gezamenlijke projecten besproken en NPG projecten	- Het Cultuurplatform Het Hogeland en Promotie Waddenland gaan na het opzetten van beide organisaties met elkaar om de tafel
Verstevigen en bestendigen we de relaties tussen de culturele sector en het bedrijfsleven		- Wordt in 2022 opgepakt

Zetten we cultuurcoaches in om culturele activiteiten te verbinden met ons erfgoed en recreatie en toerisme. En om initiatiefnemers te ondersteunen bij het versterken van cultureel ondernemerschap en profilering	- Omdat we minder FTE hebben voor de cultuurcoaches is besloten om hen eerst in te zetten voor cultuureducatie en – participatie en amateurkunst	
Zorgen we voor vroegtijdige betrokkenheid van het aspect kunst bij grootschalige nieuwbouw- en herstructureringsprojecten	- Ambtelijk is er aangehaakt bij de Centrumplannen - Er is aandacht voor kunstwerken op de scholen die vernieuwd worden	
Inventariseren we onze kunstcollectie en schonen we deze op		- Najaar 2021 ligt er een plan van aanpak over de inventarisatie en opschonen van de binnenkunst. Het streven is dat de inventarisatie voor de zomer van 2022 afgerond is - Ook de buitenkunst moet worden geïnterviewd. In juli 2021 is een start gemaakt met de inventarisatie. In november 2021 wordt de raad hierover geïnformeerd